

TWEË JUBILEA IN BELGIE

Op 13 juni werd op feestelijke wijze het 50-jarig bestaan van de „Journal Dentaire Belge”, het Belgische Tijdschrift voor Tandheelkunde, te Brussel gevierd. Een comité onder leiding van Dr. M. F. WATRY heeft zich tot alle vak-organen in de wereld gewend om door een kleine historische bijdrage aan het jubileum-nummer de nodige luister bij te zetten.

Een tweede merkwaardig feit kon gelijktijd worden herdacht. Het was n.l. eveneens 50 jaar geleden, dus bij de oprichting van het tijdschrift, dat zijn sympathieke en nog steeds actieve redacteur ALBERT JOACHIM in functie trad. Aan hem, zowel als aan onze collega's redacteuren van het Belgische Tijdschrift, van deze plaats gaarne onze hartelijke gelukwensen. De feestelijkheden vonden plaats in het kader van de Journées médicales te Brussel.

TANDARTSEN IN CANADA

In januari van dit jaar bedroeg het aantal praktiserende tandartsen in Canada 5.753, waarvan 73 vrouwelijke. In totaal was dit 189 meer dan een jaar tevoren. Er was één tandarts gevestigd op 2963 inwoners. De toename van het aantal tandartsen hield gelijke tred met de aanwas (400.000) van de bevolking.

Het aantal orthodontisten bedraagt 99, gespecialiseerd in kindertandheelkunde zijn er 16, in mondziekten en -chirurgie 57.

Beroeps-militaire tandartsen telt men in het leger 170, in burgerlijke functies 55. Aan de schooltandverzorging zijn voor een volledige betrekking 42 verbonden, terwijl 23 er een halve dagtaak vervullen. Verder zij nog vermeld dat meer dan een miljoen Canadezen gefluorideerd water gebruiken in 39 gemeenten, 9 ervan gingen hiertoe in het vorige jaar over. (J. Canad. Dent. Ass. april 1959)

VAN HET EEUWFEEST DER A.D.A.

De post-administratie van de Verenigde Staten zal een extra zegel uitgeven ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan der American Dental Association; het is een 4 cts. zegel. Zou zo iets denkbaar zijn in ons land...?

Dr. CHARLES MALIK, president van de Verenigde Naties zal een van de voornaamste sprekers zijn bij de openingszitting van de feestvergadering der A.D.A.

BINNENLAND

EERSTE UTRECHTSE TANDHEELKUNDIGE PROMOTIE

De geschiedenis van de tandheelkundige opleiding aan de Rijksuniversiteit te Utrecht werd op 26 mei 1959 verrijkt met een uitzonderlijk belangwekkend gebeuren. Op die dag promoveerde aldaar als eerste tot doctor in de geneeskunde A. J. VAN HILLEGONDSBERG, tandarts te Amsterdam.

In de overvolle senaatszaal aan het Domplein was een groot aantal belangstellenden, waarin alle schakeringen der professie vertegenwoordigd waren, getuige van het plechtige moment, waarop de promovendus werd kond gedaan, dat hem de doctorsgraad was verleend en vervolgens van het uitspreken van de daartoe strekkende formuleringen bij monde van de promotor Prof. R. W. BROEKMAN.

Daaraan voorafgaande had de promovendus op degelijke wijze zijn proefschrift:

„Over de betekenis van enkele postnatale factoren voor het ontstaan van dento-maxillaire afwijkingen in het temporale gebit”, mogen verdedigen tegen de bedenkingen van de faculteit, welke bij monde van de hoogleraren BROEKMAN, SCHEFFER, VAN AMERONGEN, GERLINGS en WINKLER waren naar voren gebracht.

In zijn toespraak, waarin hij Dr. VAN HILLEGONDSBERG gelukwensde, wees de promotor op de grote waarde van dit degelijk bewerkte proefschrift, daar juist in de orthodontie veel voor waarheid wordt aanvaard op gezag van van ouds befaamde voorgangers zonder dat deze beweringen steeds in voldoende mate door fundamenteel onderzoek waren gesteund.

Als paranymfen fungeerden de collegae G. J. KUSEN en H. J. L. SMEETS.

Aan de geruchtmakende rechtzaak tegen de collega te Barneveld, die, verdacht van mishandeling van een patiëntje, door de politierechter te Utrecht bij verstek was veroordeeld, is in dit tijdschrift (pag. 147) en door de belanghebbende zelf (pag. 339) de nodige aandacht besteed.

Deze veroordeling is geschied, ondanks een uitvoerig bezwaarschrift door de verdediging ingediend. Zulk een bezwaarschrift doet volgens de wet de dagvaarding vervallen. Het was echter zoek geraakt, wat voor de rechter blijkbaar geen beletsel vormde een veroordelend vonnis te wijzen.

Het Gerechtshof te Amsterdam heeft thans deze zaak in hoger beroep in behandeling. In de zitting op 21 mei verklaarde de procureur-generaal Mr. W. B. J. ABERSON dit geval „uniek in de historie”. Hij eiste vernietiging van het vonnis. De uitspraak heeft dit bevestigd. De zaak zal nu worden terugverwezen naar de Rechtbank te Utrecht, om alsnog het bezwaarschrift te behandelen.

Door een splitsing van de Geneeskundige Inspectie van de Volksgezondheid voor Noord-Holland en Utrecht is thans te Utrecht een afzonderlijke Inspectie ingesteld. Geneeskundig Inspecteur van dat bureau is J. J. VAN GELDEREN, arts, Lichtegaard 8, Utrecht; tel. 030 - 17418.

Op 25 mei herdacht collega POELSTRA het feit, dat hij voor 25 jaar zijn diploma verwierf. Het zal deze actieve Maatschappij-functionaris ongetwijfeld niet aan belangstelling hebben ontbroken.

FEUILLETON

HET CONGRES TE KNOKKE

Gelijk reeds tevoren was aangekondigd, hebben de Belgische collega's, georganiseerd in de Vereniging van Licentiaten en Universitaire Tandartsen, bij afkorting van de franse benaming A.L.D.U.B. geheten, gemeend het 25-jarig bestaan luister te moeten bijzetten door het organiseren van een tandheelkundig congres, hetwelk van 6 tot 10 mei heeft plaats gevonden.

Overeenkomstig de keuze voor vroegere bijeenkomsten van gelijke allure, was ook ditmaal Knokke de plaats van ontmoeting. Deze congresvrouw, om het aldus uit te drukken, aan de uitverkoren badplaats van het Vlaamse strand is niet zó verwonderlijk als men weet dat coll. MATTELAER als wethouder dezer gemeente over de middelen beschikt om bij het overwinnen van de vele moeilijkheden, aan het organiseren van een

congres verbonden, de behulpzame hand te bieden en het terrein niet alleen te effenen, maar bovendien aantrekkelijk te maken.

Welnu, in dit uit vroegere ervaring bekende en welhaast vertrouwde milieu, met het seizoen in het nabije verschiet, werd de deelnemers – en vooral de sprekers – wederom een legendarische ontvangst bereid.

Ook nu weer was het weidse Casino de plaats van samenkomst met zijn treffende gehoorzaal, waar de fascinerende toverwereld van de surrealistische wandschilderingen van MAGRITTE door grandioze vormgeving, compositie en kleur overal rustpunten bieden voor het geboeide oog.

In die omgeving werd aan de vooravond van Hemelvaartsdag het congres geopend met een plechtige zitting, bijgewoond door de vertegenwoordiger van de Koning, de Minister van Volksgezondheid, de Gouverneur van West-Vlaanderen, de Rector van de Katholieke universiteit te Leuven en een lid van het gemeentebestuur.

Het congres werd ingeluid met een rede in het nederlands en frans van de voorzitter van het Congres, tevens voorzitter van de A.L.D.U.B., coll. R. FRANTZEN en gevolgd door een verwelkomings-toespraak namens het gemeentebestuur.

Hierna volgde de aanbidding van het erelidmaatschap der Vereniging aan een vijftal buitenlandse exponenten der tandheelkunde, onder welke Prof. HUT en Dr. NORD, en waarvan de oorkonde werd uitgereikt door de afgevaardigde van Z.M.

Daarna gaf Prof. R. BOISSON een historisch overzicht met betrekking tot de verrichtingen van tandartsen en hun voorgangers op het terrein der gebitsbehandeling, waarbij zich een voordracht aansloot van de conservator en stichter van het Erasmus Huis te Anderlecht, D. VAN DAMME, die een karakteristiek gaf van het humanisme zoals het door Erasmus werd voorgestaan en verkondigd.

Een cocktail, aangeboden in het representatieve „La Reserve”, gaf als afsluiting van deze dag de deelnemers gelegenheid elkaar nader te begroeten en de kennismaking te hernieuwen.

Drie volle dagen waren gewijd aan de afwerking van het wetenschappelijke programma, waaraan de namen en voordrachten verbonden waren van niet minder dan 35 sprekers. De zaterdagmiddag en de daarbij aansluitende zondag werden geheel in beslag genomen door een bijeenkomst van de Belgische Vereniging voor Orthodontie, alwaar in een zestal verhandelingen licht werd geworpen op onderscheidene facetten van dit speciale tandheelkundige onderdeel.

Een bijeenkomst als de onderhavige is niet denkbaar zonder dat gelegenheid wordt geboden om te laten zien hoe iets gedaan wordt, en aldus werd bovendien in 32 tafeldemonstraties aanschouwelijk toegelicht hetgeen deels in de desbetreffende voordrachten was uiteengezet, dan wel als zelfstandig thema geacht werd belangrijk genoeg te zijn om er afzonderlijk visuele aandacht voor te vragen.

Het is niet wel doenlijk en ook overbodig een overzicht te geven van de veelheid van onderwerpen, die op het congres ten gehore zijn gebracht, noch de verscheidenheid van tableclinics te vermelden, waarbij de know how uit de doeken werd gedaan. Zij slechts aangestipt dat acht van onze collega's een bijdrage tot het programma hebben geleverd. Zo behandelde Prof. HUT, aan de hand van een uitgebreide casuïstiek in dia's, de mogelijkheid van chirurgische interventie in bijzondere orthodontische aangelegenheden, en hield Prof. DE BOER een verhandeling over de betekenis van papil, contact en randlijsten. Dr. VON BARTHELD besprak de carieuze ontkalking der harde tandweefsels en coll. GROTHE de uitbreidingsmogelijkheden van de totale onderprothese. Over de betekenis van de preventie bij aandoeningen van het parodontium liet coll. G. DEKKER zijn licht

schijnen, terwijl schrijver dezes de vraag beantwoordde wat de volledige tandverzorging aan gelaatsherstel te bieden heeft.

Voorts werd op de aan de orthodontie gewijde zittingen het woord gevoerd door onze specialisten coll. DUYZINGS en Dr. NORD. Laatstgenoemde zette uiteen waar het accent gelegd moet worden, wil de orthodontie sociaal effect sorteren; DUYZINGS bezag de afwijkingen in het kader van de repercussies van het anomale gebit op de musculaire relatie tot schedel, hals en lichaamshouding.

Bij de tableclinics demonstreerde coll. LAMERS zijn techniek voor het afsluiten van het foramen apicale, GROTHE op welke wijze de totale onderprothese kan worden uitgebreid, terwijl DUYZINGS specimina vertoonde van zijn orthodontische apparaatuur.

Het congres bood, blijkens de opzet van het programma, een grote verscheidenheid waaruit de deelnemers wel genoodzaakt waren een keuze te maken. Daar waren de tafeldemonstraties, die ten dele gelijktijdig met de voordrachten gehouden werden, en uiteraard bij een visueel ingesteld beroep als het onze, bij velen op prioriteit bij de belangstelling aanspraak kunnen maken. Voorts de met wolkenloos daglicht overgoten spacieuze hal met de dental-uitstallingen, waarvoor velen zich verdrongen, en die ook verder het trefpunt vormde voor wie een gesprek wilden voeren. En dan was er tenslotte ook nog het door de voorzomerzon beschenen strand met boulevard en zee, zomede het daarachter gelegen historierijke Vlaamse land.

Het was dus achteraf niet zó onverklaarbaar, dat dit alles wel in scherpe tegenstelling stond tot de sfeer in de op kunstlicht aangewezen gehoorzaal en de duisternis bij de projectie der onmisbaar geworden documentatie van het gesprokene via lantaarnplaatjes. Dit zou een gereede verklaring kunnen bevatten voor de naar verhouding geringe belangstelling voor de gehouden voordrachten. Mogelijk dat ook aan de keuze en verleidingen in andere richting werd toegegeven in de overtuiging, dat naderhand in druk van het verhandelde à tête reposée kennis kan worden genomen. Hoe het zij, de deelnemers aan het congres hebben kennelijk een bewuste selectie toegepast bij het kiezen van de onderwerpen, die zij gemeend hebben met hun belangstelling te moeten vereren. In het licht van de omstandigheden, het veelzijdig en kwalitatief gebodene, was allicht niet anders te verwachten geweest. Zo mag dan worden aangenomen dat het programma ten volle beantwoordt heeft aan de verwachtingen der deelnemers en – naar wij van harte hopen – ook van de organisatoren.

Wat te vermelden van de gulden lijst van ontspanning waarin het wetenschappelijk programma was gevat? De avond van Hemelvaartsdag werd gereden naar Brugge om oor- en ooggetuige te zijn van het beiaardconcert op het klokkenspel van de halletoren en de feestverlichting van de historische stadsgedeelten. De daarop volgende avond werden de congressisten aangenaam bezig gehouden met een variétévoorstelling die er zijn mocht en waarbij tot slot verbluffende staaltjes van telepathie (of welke naam het wezen ervan beter benadert) werden vertoond.

Het congres werd besloten met een „jubelmaal”, waarbij in de rij van buitenlandse vertegenwoordigers Prof. DE BOER namens de Nederlandse tandheelkunde uiting gaf aan zijn gevoelens tegenover de jubilerende zusterorganisatie. Schrijver dezes had het voorrecht gezeten te zijn naast de rijzige nestor der Belgische practici, Dr. H. PRIEM uit Gent (bouwjaar 1881) die zich, naar hij zeide, ten aanzien van de culinaire verleidingen enige matiging moest opleggen aangezien hij ook nog balplichten had te vervullen. Allicht niet zo verwonderlijk als men tevens verneemt dat deze vaardige autobestuurder nog dagelijks ten minste zes uur in zijn praktijk werkzaam is. Men mene echter niet dat daarmee zijn ambities ten opzichte van het congres volledig waren verklaard, want ook

op het programma prijkte zijn naam voor een voordracht over een modern thema: „stress”, de practicus en de patiënt ... Zijn vitaliteit deed onwillekeurig denken aan de bezorgdheid om de eigen oudedag, zo in de mode bij de jonge garde.

Voor wie na de (orthodontisch georiënteerde) zondag van het feestelijke samenzijn tot het laatst wilde genieten stond op maandag nog een tocht naar de centra van bloemenweelde in ons land ter beschikking. Voor de Nederlandse ploeg zal het wachtende werk zich wel hebben doen gelden!

P. H. BUISMAN

INGEZONDEN

KINDERTANDHEELKUNDE

Waarde Hoofdredacteur,

In Uw „Redactionele commentaar” in het vorige nummer van dit Tijdschrift, hebt gij een beschouwing gehouden over „Schooltandverzorging en waardering”, waarbij als uitgangspunt diende een uitlating van de gespreksleider tijdens een podiumdiscussie over „Kindertandheelkunde”, waarbij deze zich „voorstander verklaarde van afschaffing der schooltandverzorging”, welke uitlating gepubliceerd is in een „Kort verslag”, verschenen in het aprilnummer.

Hoewel gij opmerkt „dat een verslag (laat staan een „Kort verslag”) ruimte moet laten voor onvolledigheid” hebt gij geen ruimte gelaten voor de mogelijkheid dat de uiting van de gespreksleider ook wellicht geleden kan hebben aan onvolledigheid en dit noopt mij tot een enkel wederwoord.

Ik heb namelijk betoogd, dat ik ernstige bezwaren heb tegen de schooltandverzorging, zoals zij heden ten dage in Nederland veelal wordt uitgeoefend en dat, naar mijn stellige overtuiging, het gewenst zou zijn hierin zo spoedig mogelijk verandering te brengen onder het motto dat ten halve gekeerd beter is dan ten hele gedwaald!

Het aanstaande Ledencongres van de Maatschappij, gewijd aan de problemen rondom de kindertandheelkunde, zal zonder twijfel de gelegenheid bieden tot discussies ook over dit probleem; ik stel er echter toch prijs op om zo kort mogelijk te reageren op Uwe opmerking „dat het niet geoorloofd is een persoonlijke overtuiging tot basis te verheffen voor het weinig scrupuleuze advies om dit instituut af te voeren van de lijst der sociaal hygiënische voorzieningen”.

Ik acht het namelijk niet alleen geoorloofd, maar zelfs noodzakelijk, om te wijzen op het feit dat de wijze waarop dit systeem wordt toegepast in meerdere plaatsen in den lande, géén propaganda betekent voor een goede gebitsverzorging van het kind en daardoor ook niet voor die van de waarde van de conserverende tandheelkunde in het algemeen.

Ik sta in die overtuiging niet alleen en waar ik in de afgelopen dertien jaar mij uitsluitend met de orthodontische verzorging van een zeer grote groep kinderen bezig houd, meen ik met meer recht over de praktische resultaten te kunnen oordelen dan velen die hunne mening baseren op theoretische principes.

En wat die theoretische principes betreft, zou ik willen beginnen met op te merken, dat vanaf KANTOROWICZ – dat is ruim veertig jaar geleden – er in zoverre veel is veranderd, dat men helaas de illusie heeft moeten prijs geven, dat het kind, dat met een